

قوم مورچه در شهرهای بزرگ در چین

به دنبال توسعه روند شهری شدن و تغییرات عمیق و بزرگ در ساختار جمعیت، نیروی کار و اصلاحات در آموزش عالی در چین، بسیاری از دانشجویان پس از فارغ التحصیلی به دنبال اشتغال در شهرهای بزرگ و متوسط هستند.

به دنبال توسعه روند شهری شدن و تغییرات عمیق و بزرگ در ساختار جمعیت، نیروی کار و اصلاحات در آموزش عالی در چین، بسیاری از دانشجویان پس از فارغ التحصیلی به دنبال اشتغال در شهرهای بزرگ و متوسط هستند.

رادیو بین‌المللی چین در گزارش می‌گوید: با توجه به عواملی چون وضعیت جدی اشتغال به کار، قیمت بالای مسکن، در شهرهای بزرگ چین یک قوم جدید به نام "قوم مورچه" پیدا شده است.

قوم مورچه به گروهی از دانشجویان گفته می‌شود که پس از فارغ التحصیلی بیکار شده و یا درآمد بالایی نداشته، از خرید خانه در شهر عاجز بوده و در خوابگاه‌ها و خانه‌های بسیار کوچک زندگی می‌کنند.

این گروه سه ویژگی برجسته دارد به طوری که آموزش عالی دیده، درآمد کم داشته و در خانه‌های کوچک اقامت دارند. بر اساس آمار منتشر شده، تنها در شهر پکن پایتخت چین بیش از 160 هزار نفر از قوم مورچه هستند. علاوه بر این، شهرهای بزرگ دیگر چین از جمله شانگهای، وو هان، گوانگ جو، شی آن، چونگ چینگ، تای یوان، جن جو و نن جین جمعیتی قابل ملاحظه از این گروه وجود دارد. برآورد می‌شود که در سراسر چین بیش از یک میلیون جمعیت از این گروه وجود دارد.

به گزارش رسیده، جوانان قوم مورچه معمولاً از دانشگاه فارغ التحصیل شده‌اند. بیشتر آن‌ها در اصناف فنی ساده و یا صنعت خدماتی از جمله فروش بیمه، فروش محصولات الکتریکی، بازاریابی آگهی تجاری و خدمات در هتل و رستوران کار می‌کنند. حقوق آن‌ها در ماه حدود 2000 یوان است که از میان افراد کم درآمد در شهر هستند. بر اساس آمار، حدود 70 درصد حقوق آن‌ها برای هزینه کرایه خانه و خرید لوازم روزمره زندگی صرف می‌شود. میانگین کرایه خانه آن‌ها 400 یوان است و مساحت خانه اجاره شده آن‌ها کمتر از 10 متر مربع است. اکنون در چند شهر بزرگ چین مجتمع مسکونی این افراد شکل گرفته است.

اما این مساله مطرح می‌شود که این گروه چگونه در چین ایجاد شده‌اند و علل آن چیست؟

نخست می‌توان به وضعیت جدی اشتغال به کار دانشجویان اشاره کرد.

به وجود آمدن قوم مورچه وضعیت نامطلوب اشتغال به کار دانشجویان را در چین را نشان داده و نتیجه چند عامل اجتماعی از جمله بیشتر بودن تقاضای صنایع به کارگران از دانشجویان فارغ التحصیل شده و نیز فاصله توسعه بین مناطق مختلف و روند شهری شدن است.

دانشگاه‌های چین در سال‌های اخیر، تعداد دانشجویان پذیرفته خود را گسترش داده و شمار روزافزون فارغ التحصیلان دانشگاه فشارهای زیادی به بازار اشتغال زایی چین وارد کرده است. با این حال، شغل‌های جدید و افزوده نمی‌تواند پاسخگوی این دانشجویان جدید باشد.

بر اساس آمار، میزان اشتغال به کار دانشجویان فارغ التحصیل شده در چین در چند سال گذشته حدود 70 درصد بوده است. این به معنای آن است که هر سال بیش از یک میلیون دانشجو پس از فارغ التحصیلی نمی‌توانند در گام نخست شغلی بیابند. افزون بر این، تحت تأثیر منفی ناشی از بروز بحران بین‌المللی اقتصادی در سال 2008، بسیاری از شرکت‌های تولید کننده چینی صادرات خود را کاهش داده و به دنبال آن فرصت‌های شغلی نیز کاهش یافته است. افزون بر این، دانشجویان پس از فارغ التحصیلی از اطلاعات محدودی درباره اشتغال به کار برخوردار هستند که این نیز باعث عدم اشتغال به کار آن‌ها شده است.

علت دیگر ایجاد قوم مورچه در شهرهای بزرگ تلاش جوانان برای تحقق آرمان‌های آن‌هاست. بر اساس آمار، بیش از 80 درصد دانشجویان "قوم مورچه" اهل روستاها و یا شهرستان‌های کوچک هستند و درآمد سالانه خانواده آن‌ها معمولاً کم‌تر از 50 هزار یوان است. آن‌ها معمولاً در دانشگاه‌ها در شهرهای بزرگ تحصیل کرده و پس از فارغ التحصیلی دیگر نمی‌خواهند به زادگاه و محل زندگی

بر اساس نتیجه نظرسنجی درباره علل زندگی در شهرهای بزرگ میان قوم مورچه، بیشتر دانشجویان فارغ التحصیل شده آن‌ها را تحقق آرمان خود و ایجاد آینده بهتر برای خود، کسب درآمد بیشتر برای تامین زندگی پدر و مادر، آموزش بهتر برای فرزندان خود در آینده و یا شروع زندگی با دختر و یا پسر ایده آل خود که در شهرهای بزرگ زندگی می‌کنند اعلام کرده‌اند. بسیاری از دانشجویان قصد دارند ظرف سه سال خودرو شخصی بخرند و ظرف 5 تا 10 سال آینده خانه‌ای در همین شهرهای بزرگ بخرند. اما این در حقیقت هدفی بزرگ است که حتی برای جوانان محلی شهرهای بزرگ هم دشوار است.

بسیاری از جوانان به این فکر می‌کنند که در شهرهای بزرگ فرصت‌های زیادی برای اشتغال به کار داشته و زندگی در شهرهای بزرگ را انتخاب کرده‌اند. اما با هجوم بسیاری از جوانان به شهرها، این افراد به گروه ضعیف پس از گروه‌های کشاورزان، کارگران مهاجر، کارگران تعدیل شده تبدیل شده‌اند. همچنین افزایش شمار جمعیت بیش از 30 ساله از قوم مورچه نشان می‌دهد با وجود گذشت چند سالی از فارغ التحصیلی بسیاری از دانشجویان، سرنوشت آن‌ها همچنان تغییر نکرده و زندگی بهتری را به دست نیاورده‌اند.

کارشناسان در این رابطه خاطر نشان ساخته‌اند که دانشجویان پس از فارغ التحصیلی باید به جایگاه اجتماعی خود بازنگری کنند و برنامه منطقی زندگی را تدوین کنند. آن‌ها باید هدف مشخص و واقع بینانه نه هدف دور از دسترسی را تدوین کنند و مهارت و توانایی حرفه‌ای خود را افزایش دهند. در چنین صورتی، گام به گام به سوی پیشرفت رفته و زندگی و آینده خوشی خواهند داشت.

افزون بر این، با توجه به آن که یکی از علت‌های علاقه مندی جوانان به زندگی در شهرهای بزرگ فاصله توسعه بین شهرهای بزرگ و کوچک است، بنابراین دولت باید به توسعه شهرهای متوسط و کوچک بیشتر توجه کرده و سیاست‌هایی برای توسعه آنها صادر کند تا این فاصله کاهش یافته و محیط مطلوب و عادلانه برای اشتغال به کار جوانان فراهم شود و دانشجویان را به کار در شهرهای درجه دو و سه تشویق کند.

اکنون برخی شهرهای بزرگ برای بهبود زندگی قوم مورچه و ایجاد شغل‌های بیشتر برای آن‌ها اقدام کرده‌اند. برای نمونه، شهر پکن از یک سال پیش نوسازی 33 ناحیه تمرکز سکونت جوانان قوم مورچه را آغاز کرده است.

شهر پکن با برچیدن برخی ساختمان‌های کهنه و غیر قانونی ساختمان‌های جدیدی بنا و نوسازی کرده و زمین‌هایی را برای بنای مسکن‌های ارزان برای اجاره به جوانان کم درآمد اختصاص داده است. با توجه به توسعه متعادل اقتصادی، کاهش فاصله بین مناطق مختلف و اهمیت دولت به عدالت اشتغال به کار، جمعیت قوم مورچه کاهش یافته و جوانان از زندگی خوش تر و بهتری برخوردار می‌شوند.